

Aan: De raden van de deelnemende gemeenten van de GRJR

Van: Dagelijks Bestuur GRJR

Datum: 5 april 2024

Onderwerp: Aanbieding P&C stukken GRJR en gelegenheid voor zienswijze

Kenmerk: 24MO00282

Bijlagen:

1. Ontwerp-Begroting 2025
2. Ontwerp-Begrotingswijziging 2024
3. Voorlopige Jaarstukken 2023
4. Overzicht reacties raden op Kadernota 2025, met antwoord

Geachte raad,

Voor u liggen de Ontwerp-Begroting 2025, de eerste Ontwerp-Begrotingswijziging 2024 en de Voorlopige Jaarstukken 2023 van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond (GRJR). In deze aanbiedingsbrief geven wij een beeld van de belangrijkste ontwikkelingen in de GRJR die in deze stukken zijn uitgewerkt.

Context: de rol van de GRJR in relatie tot de deelnemende gemeenten

De gemeenten in de regio Rijnmond willen tijdig passende hulp bieden aan jeugdigen die dat nodig hebben om gezond en veilig op te groeien naar zelfstandigheid. Voor dit belangrijke maatschappelijke doel werken de gemeenten samen in de GRJR om te zorgen voor voldoende beschikbaar aanbod van specialistische jeugdhulp. Dit aanbod moet aansluiten op de vraag (de noodzaak om hulp in te zetten) en op de 'lokale infrastructuur' waarmee uw gemeente zorgdraagt voor gezinnen en jeugdigen. De GRJR zorgt voor passend aanbod door specialistische jeugdhulp in te kopen en subsidiëren, opgevolgd met contract- en accountmanagement. De beschikbare hulp wordt vervolgens door deelnemende gemeenten, vaak op aangeven van wettelijke verwijzers, ingezet naargelang de gemeente dat voor haar jeugdigen nodig acht. De kosten die voortvloeien uit deze gemeentelijke toewijzingen van hulp worden in nauwe samenwerking met de gemeenten door de GRJR begroot en verantwoord.

Ontwikkelingen in de Jeugdhulp Rijnmond

Bij de inzet van specialistische jeugdhulp zien we, net als in het hele land, een doorgaande kostenstijging. Die komt zowel in bijgaande voorlopige jaarstukken als begrotingsvoorstellen tot uiting. Deze ontwikkeling is in de Kadernota 2025 van de GRJR toegelicht en vertaald naar uitgangspunten voor de begroting van de GRJR. Het belangrijkste begrotingsuitgangspunt betreft het zo realistisch mogelijk begroten. Een te rooskleurige begroting leidt alleen maar tot tegenvallers, omdat de uitgaven vanuit de verantwoordelijkheden in de Jeugdwet nu eenmaal niet zomaar te voorkomen zijn door lagere budgetten te begroten. Van een te rooskleurige begroting was voor begroting 2023 sprake, zoals blijkt uit de Voorlopige Jaarstukken 2023. Een aanzienlijk deel van de overschrijding is gevolg van onderschattingen, ondanks serieuze

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond

p/a Gemeente Rotterdam
Jeugd en Onderwijs
Postbus 70014
3000 KS Rotterdam
www.jeugdhulprijnmond.nl

afstemming hierover met de gemeenten. Dit is weer te verklaren uit de bijzonder moeilijke voorspelbaarheid van ontwikkelingen en effecten van veranderingen in het stelsel, zoals bijvoorbeeld de afbouw van de gesloten jeugdzorg. Zowel de kostenstijging zelf als de onvoorspelbaarheid ervan is een landelijk erkend probleem, waarvoor de landelijke Hervormingsagenda Jeugd ook een aantal lange termijn maatregelen bevat.

Regionale Bestuursopdracht kostenbeheersing en Hervormingsagenda

De doorgaande kostenontwikkeling leidt ondertussen tot onhoudbaar grote druk op de gemeentefinanciën. Eind 2023 zijn wij daarom gestart met de voorbereiding van een Regionale bestuursopdracht kostenbeheersing. Over de vaststelling hierin in februari jl. hebben wij u in maart jl. met een separate brief geïnformeerd. De voorgenomen maatregelen richten zich met name op verscherpte toepassing van bestaande kaders en contractafspraken met de zorgaanbieders om daarmee onnodig dure of doorlopende inzet van jeugdhulp te beperken. De financiële effecten hiervan zijn voor 2024 en 2025 nog beperkt, maar moeten vanaf 2028 leiden tot een structurele besparing van circa € 32 miljoen.

Als regio doen we al het mogelijke voor kostenbeheersing, maar dit is onvoldoende om de financiële druk tegen te gaan. De haalbaarheid van de besparingen in de Hervormingsagenda achten wij ongeloofwaardig. Vanuit de regio Rijnmond zullen wij daarom ook stevige signalen afgeven aan de rijksoverheid dat er meer rijksmiddelen beschikbaar moeten komen.

Voorlopige jaarstukken 2023

De voorlopige jaarstukken vertonen een aanzienlijk tekort ten opzichte van de gewijzigde begroting. De verschillen per gemeente en per jeugdhulpopdracht zijn in de jaarstukken uitgesplitst. De jaarstukken zijn nog voorlopig, omdat de definitieve productiecijfers (met accountantsverklaringen) van onze zorgaanbieders en subsidieontvangers pas per 1 april beschikbaar komen. Ook de gemeentelijke data over inzet/toewijzing van hulp worden nog gecompleteerd. Hierdoor kan het definitieve rekeningresultaat nog afwijken. De jaarstukken worden op 12 juli 2024 na controle door onze accountant definitief vastgesteld door het algemeen bestuur van de GRJR.

Ontwerp-Begroting 2025 en Ontwerp-Begrotingswijziging 2024

Wij hebben de begrotingsstukken opgesteld vanuit de uitgangspunten in de Kadernota 2025 van de GRJR. In december jl. zonden wij u deze nota ter kennisname toe en boden wij u gelegenheid hierop uw reactie te geven. Uit de ontvangen reacties concluderen wij begrip en steun voor de voorgestelde lijn. Wij lichten hieronder kort toe hoe wij hieraan in de voorliggende begrotingsstukken uitwerking geven.

Zo realistisch mogelijk begroten: de meeste raden drongen in eerdere zienswijzen bij herhaling aan op meer realistisch begroten om tegenvallers achteraf te beperken. In de begrotingen 2023 en 2024 trekken we de ramingen op naar het uitgavenniveau 2022 maar hielden nog geen rekening met verdere trendmatige groei. We wezen in onze aanbiedingsbrief van april vorig jaar overigens op het risico van deze keus. Uit de ontwikkeling in 2023 trekken we als lering dat deze trendmatige groei wel moet worden begroot. De inschatting van deze trend sluit uiteraard het risico op forsere uitgavengroei niet uit.

Daarnaast is voor de begrotingsvoorstellen als vertrekpunt gekozen voor de voorlopige jaarcijfers 2023, in plaats van het op dit moment meest recente bestuurlijke document (de 2^e

bestuursrapportage 2023). Omdat de voorlopige jaarcijfers hogere uitgaven laten zien bevordert deze keus het realiteitsgehalte van de begrotingsvoorstellen.

Indexatie: Het benodigd hulpaanbod kan alleen worden gegarandeerd als rekening wordt gehouden met loon- en prijsontwikkeling. Een groot deel van de kostenstijging voor 2024 en 2025 komt niet door toenemend zorggebruik, maar is direct gevolg van noodzakelijke indexatie om dezelfde hoeveelheid zorg te kunnen laten leveren op prijspeil 2024 respectievelijk 2025. Gemeenten worden financieel gecompenseerd voor dekking van de kosten van indexatie.

Kostenbeheersingsmaatregelen en Hervormingsagenda: Er zijn ombuigingsmaatregelen nodig om de uitgaven te beperken en het jeugdhulpstelsel houdbaar te maken. Het effect van de Regionale Bestuursopdracht kostenbeheersing voor 2024 en 2025 is nog beperkt. Zoals verschillende raden in hun reactie op de Kadernota aangeven staat immers voorop dat noodzakelijke zorg wel geleverd moet worden. Bij de begrotingsvoorstellen is nadrukkelijk niet gekozen voor het lager opvoeren van uitgaven om daarmee 'op papier' het gat te dichten met de middelen die gemeenten van het rijk ontvangen. Het zichtbaar houden van dit dekkingstekort is van belang in het kader van de landelijke afspraken over de Hervormingsagenda, die immers ook impliceren dat het rijk de rijksbijdragen alsnog moeten verhogen als dat nodig blijkt.

Tot slot

Conform de Wet gemeenschappelijke regelingen stellen wij u nu twaalf weken in de gelegenheid om uw zienswijze te geven op deze begrotingsstukken. Graag ontvangen wij uw zienswijzen uiterlijk 6 juli 2024. Indien gewenst komen onze secretaris/directeur en controller een toelichting geven op de stukken. Wij zullen op 13 september 2024 de begroting 2025 en begrotingswijziging 2024 definitief vaststellen, rekening houdend met uw inbreng.

Uw zienswijze kunt u per post en per mail indienen via:

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond
T.a.v. mevrouw G. Doornweerd
Postbus 70014
3000 KS Rotterdam
info@jeugdhulprijnmond.nl

Wij nemen aan u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
namens het Dagelijks Bestuur van de GRJR,

S. Hammer
Secretaris

R. Buijt
Voorzitter